

ЕВОЛЮЦІЙНИЙ ПОСТУП НОВОЇ ЕКОНОМІКИ: ВІД ТРАДИЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА ДО ЕПОХИ ІНДУСТРІАЛІЗМУ

*В. В. Білоцерківець, д. е. н., доцент, Національна металургійна академія України,
krumming@gmail.com*

Методологія дослідження. Результати отримані за рахунок застосування методів: наукового абстрагування – при дослідженні причин та детермінант прискорення та гальмування еволюційного поступу нової економіки; модельного холізму – при виокремленні субцілісностей у новоекономічній цілісності, визначенні їхньої специфіки; ризомного – при дослідженні особливостей дифузії інновацій, поширення елементів нової економіки з одних її локалізацій до інших регіонів та проникнення у нові галузі національної економіки.

Результати. Виявлено, що становлення нової економіки відбувалось ще у добу панування традиційного суспільства, проте в умовах доіндустріального виробництва вона відігравала другорядну роль, знаходячись на периферії економічного життя. Топологічно новоекономічний ландшафт того часу представляв собою досить пласку рівнину з окремими пагорбами новоекономічних утворень вищого рангу. Територіально-рангові розбіжності між новоекономічними субцілісностями протягом тисячоліть були незначними.

Показано, що з початком занепаду традиційного суспільства у XIV ст. відмінності між територіально локалізованими кластерами неоекономічного почали наростати з швидкістю, яку була вже не в змозі нейтралізувати тенденція до їх поступового згладжування. Стабільність у співвідношенні між старим і новим порушується, відбувається якісна трансформація ландшафту нової економіки.

Встановлено, що різке скорочення чисельності економічних акторів в країнах Західної Європи внаслідок пандемії чуми визначило прискорення еволюційного поступу нової економіки, а часткова компенсація депопуляційних втрат у подальшому сприяла загальмуванню новоекономічного зростання.

Новизна. У ході дослідження еволюційного розвитку нової економіки в історичному контексті визначені специфічні риси її руху в координатах становлення та розвитку доіндустріального та індустріального суспільств.

Практична значущість. Проведені дослідження забезпечують більш адекватне сприйняття особливостей сучасного зразка нової економіки, стають теоретичними

підвалинами ефективного прогнозування альтернативних варіантів її подальшого розвитку та недопущення можливості розгортання її руху за негативним сценарієм.

Ключові слова: нова економіка, традиційне суспільство, промисловий переворот, необлаго, індустріальне суспільство.

Література

1. Arthur W. B. Completing Technologies, Increasing Returns, and Lock-in by Historical Events / W. B. Arthur // *The Economic Journal*. – 1989. – V. 99. – N. 394. – P. 116–131.
2. Arthur W. B. Self-Reinforcing Mechanisms in Economics / W. B. Arthur / *The Economy as an Evolving Complex Systems*; eds. P. W. Anderson, K. J. Arrow, D. Pines. – New Mexico : Addison-Wesley Publishing Company, 1988. – P. 9–28.
3. Clark G. Genetically Capitalist? The Malthusian Era, Institutions and the Formation of Modern Preferences [Електронний ресурс] /G. Clark – Режим доступу: [www/URL:http://econ.ucdavi.edu/faculty/gclark/papers/capitalism%genes.pdf](http://econ.ucdavi.edu/faculty/gclark/papers/capitalism%genes.pdf). – 27.10.14. – Загол. з екрана.
4. Clark G. The Macroeconomic Aggregates for England, 1209–2008 [Електронний ресурс] / G. Clark – Режим доступу: [www/URL:http://econ.ucdavi.edu/faculty/gclark/papers/Macroagg2009.pdf](http://econ.ucdavi.edu/faculty/gclark/papers/Macroagg2009.pdf). – 12.09.14. – Загол. з екрана.
5. Hansen G.D. Malthus to Solow / G. D. Hansen, E. P. Prescott. – Cambridge : National Bureau of economic research. – 1998. – 26 p.
6. Rostow W. W. The Stages of Economic Growth: A Non-Communist Manifesto: 3-rd ed. / W. W. Rostow. – Cambridge : Cambridge University Press, 1991. – 320 p.
7. Фримен К. Як час спливає: Від епохи промислових революцій до інформаційної революції / К. Фримен, Ф. Лука – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 510 с.
Frymen K. *Yak chas splyvaye: Vid epokhy promyslovykh revolyutsiy do informatsiynoi revolyutsiyi* [As time passes: From the epoch of industrial revolutions to informative revolution] / K. Frymen, F. Luka – K. : Vyd. dim «Kyuevo-Mohylyanska akademiya», 2008. – 510 p.
8. Лал Д. Возвращение «невидимой руки»: Актуальность классического либерализма в XXI веке / Д. Лал. – М. : Новое издательство, 2009. – 426 с.
Lal D. *Vozvrashchenie «nevidimoy ruki»: Aktualnost klassicheskogo liberalizma v XXI veke* [Reviving «the Invisible Hand»]. The Case for Classical Liberalism in the Twenty-first Century] / D. Lal. – М. : Novoe izdatelstvo, 2009. – 426 p.
9. Ясперс К. Смысл и назначение истории / К. Ясперс. – М. : Республика, 1994. – 527 с.
Jaspers K. *Smysl i naznachenie istorii* [Reason and Existenz] / K. Jaspers. – М. : Respublika, 1994. – 527 p.
10. Ле Гофф Ж. Средневековый мир воображаемого / Ж. Ле Гофф. – М. : Изд. группа «Прогресс», 2001. – 440 с.
Le Goff J. *Srednevekovyj mir voobrazhaemogo* [The Medieval Imagination] / J. Le Goff. – М. : Izd. gruppа «Progress», 2001. – 440 p.
11. Селищев А. С. Китайская экономика в XXI веке / А. С. Селищев, Н. А. Селищев. – СПб : Питер, 2004. – 240 с.
Selishchev A. S. *Kitayskaya ekonomika v XXI veke* [Chinese economy in XXI century] / A. S. Selishhev, N. A. Selishchev. – SPb : Piter, 2004. – 240 p.
12. Миронов Б. Н. История в цифрах: Математика в исторических исследованиях / Б. Н. Миронов. – М. : Наука, 1991. – 168 с.
Mironov B. N. *Istoriya v tsifrakh: Matematika v istoricheskikh issledovaniyakh* [History is in numbers: Mathematics in historical researches]. – М. : Nauka, 1991. – 168 p.
13. Маркс К. Сочинения / К. Маркс, Ф. Энгельс. – М. : Госполитиздат, 1960. – Т.23. – 907 с.
Marks K. *Sochineniya* [Compositions] / K. Marks, F. Engels. – М.: Gospolitizdat, 1960. – V.23. – 907 p.
14. История Италии / под ред. С. И. Дорофеева, В. Е. Невлера, Б. Р. Лопухова, Г. С. Филатова. – М. : Наука, 1971. – Т. 3. – 544 с.
Istoriya Italii [History of Italy] / pod red. S. I. Dorofeeva, V. E. Nevlera, B. R. Lopuhova, G. S. Filatova. – М. : Nauka, 1971. – V. 3. – 544 p.